

MANNSFORUM.NO

EN STEMME FOR GUTTER, MENN OG FEDRE

post@mannsforum.no

Vår ref: lsg 04.2020 – 001.

Oslo 28.06.2020

Kultur- og likestillingsminister Abid Q Raja

postmottak@KUD.dep.no

INVITASJON TIL MANNSDAGEN OG MØTE OM VIKTIGE LIKESTILLINGSUTFORDRINGER FOR GUTTER, MENN OG FEDRE

Vi viser til tidligere korrespondanse og møter med Likestillingsdepartementet, og gratulerer med en meget viktig og interessant statsrådpost!

MannsForum representerer over 900 menn (og kvinner) som så å si alle har opplevd at menn/fedre i ulike sammenhenger, og i varierende grad, er blitt kjønnsdiskriminert i samfunnet, og særlig av offentlige instanser og ansatte. Ca. 5 % av våre medlemmer har annen kulturell bakgrunn, og foreningen er i rask vekst ettersom stadig flere menn og fedre savner en stemme for menn og fedre i et samfunn som ikke tar gutter, menn og fedres likestillingsutfordringer på alvor. 40 års sammenhengende prioritert kvinnefokus og gynosentrisme i likestillingspolitikken og media har naturlig nok skygget for å kunne se de økende livs- og likestillingsutfordringene for gutter, menn og fedre. Nå er det på tide å løfte blikket og erkjenne at Likestillings- og diskrimineringslovens mål om kjønnsbalanse og likestillings gjelder minst to kjønn, og at likestillingspolitikken må fornyes i samsvar med dette.

Invitasjon til å åpne verdens Mannsdag 19.11.2020

MannsForum markerer den internasjonale Mannsdagen 19.11. hvert år med å arrangere en likestillingskonferanse i Oslo der vi tar opp gutter, menn og fedres livs- og likestillingsutfordringer. MannsForum har de siste årene mottatt tilskudd fra BUFDIR til disse arrangementene. Vi merket oss at Statsråden inviterte kvinneorganisasjonene og andre til en markering av den internasjonale Kvinnedagen 8 mars i år, og håper at De også vil bidra til å markere Mannsdagen ved å innlede/åpne vår Mannsdagskonferanse på Youngs i Oslo torsdag 19.11. ca. kl. 1300. Programmet er under utvikling. Vi tar også sikte på å overføre konferansen på nettet til regionale medlemsgrupper og aktuelle etater og foreninger i andre storbyer i landet. MannsForum har mottatt tilskudd fra BUFDIR til å gjennomføre konferansene.

Forespørsel om møte

Som det vil gå frem av innledningen, og gjennomgangen under, representerer MannsForum et nytt og noe annerledes likestillingsperspektiv enn det tradisjonelle kvinneperspektivet. Det har vært skuffende å se at verken Likestillingsombudet eller dine to siste forgjengere har vært i stand til å se at det ensidige kvinneperspektivet i likestillingspolitikken over mange år har kunnet virke kjønnsdiskriminerende på gutter, menn og fedre på en rekke områder. Vi ber derfor om et møte der vi både kan få presentere foreningens mål og arbeid, informere om og drøfte Mannsdagskonferansen, og informere og drøfte de viktigste likestillingsutfordringene i samfunnet

sett fra et mannsperspektiv. De viktigste likestillingsutfordringene for gutter, menn og fedre er slik vi har erfart dem følgende:

Likestillingsloven diskriminerer menn

Kvinner blir som kjent allerede i lovens formålsparagraf favorisert foran menn, jfr. §1, ledd 3: «*Loven tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling*». Ordlyden innebærer en diskriminering av menn som er særegen for Norge, ettersom alle andre nordiske lands likestillingslover er kjønnsnøytrale. Kvinnepresumsjonen i loven har påvirket samfunnets prioritering av kvinner foran menn i likestillingspolitikken og -forvaltningen, og kvinnefokus i media. Likestillingsombudsstillingen har som en naturlig følge av dette i alle år har vært forbeholdt kvinner, til tross for at det har vært kvalifiserte mannlige kandidater. *Likestillingslovens kvinnepresumsjon er etter MannsForums oppfatning hovedårsaken til kvinnepresumsjonen i norsk likestillingspolitikk- og forvaltning, og må fjernes.*

Barneloven diskriminerer fedre

Mødre blir i dag indirekte favorisert i loven foran fedre. Denne morspresumsjonen viser seg også i praksis i barne- og familievernets samt domstolenes forskjellbehandling av foreldrene. Mødre blir fortsatt betraktet og behandlet som primærforelder, og far som sekundærforelder. Fedre har heller ikke fått selvstendig opptjeningsrett til foreldrepermisjon. Forskjellsbehandlingen av foreldrene er særlig tydelig ved/etter samlivsbrudd, hvor barna som blir boende hos én forelder i 9 av 10 tilfeller blir boende hos mor, til tross for fars ønske om delt bosted. Mødre som begår omsorgssvikt ved å sabotere barnas samvær med far blir heller ikke pålagt negative sanksjoner fra barnevernets side. *MannsForum oppfordrer Likestillingsministeren til å ta initiativ til at Barneloven og dens forvaltning baseres på likestilt foreldreskap.*

Oppvekstsektoren er bedre tilpasset jenter enn gutter.

Den store kvinnedominansen blant ansatte i barnehager og skoler, og mangelen på menn, gjør at jentene i barnehager og skoler får mer/bedre tilpasset læring enn guttene. Jentene får langt flere kvinnelige rollemodeller enn guttene (80-90%), og den resulterende kvinnekulturen er bedre tilpasset jenter enn gutter. Dette er medvirkende til at jenter presterer bedre på skolen enn gutter i så å si alle fag, og at mange gutter underpresterer og faller fra i skoleløpet. Dette har særlig negative konsekvenser for gutter som vokser opp med enslig mor, og liten eller ingen kontakt med far (se over). Dagens «Guttekrise» har en nær sammenheng med dette. *Forskjellsbehandlingen virker kjønnsdiskriminerende, og Likestillingsministeren oppfordres til å ta initiativ til at den fjernes.*

Kjønnsbalanse i kjønnsensitive yrker.

MannsForum er ikke opptatt av full kjønnsbalanse i alle yrker og på alle områder i samfunnet. Det er biologiske forskjeller mellom kjønnene som naturlig nok bidrar til at kjønnene velger forskjellig utdanning, yrke og arbeidsfelt. Mannsforum registrerer at Likestillingsombudet og departementet heller ikke synes å ha prioritert krav om kjønnsbalanse/likestilling på mannsdominerte fysiske krevende yrker og utsatte arbeidsfelt som f.eks. bygge- og anleggsarbeid, fiske- og oppdrett, slakterier, renovasjon, tungtransport m.v. Det som imidlertid forbauser oss er at ikke likestillingsombudet og likestillingsdepartementet prioriterer krav om kjønnsbalanse i **kjønnsensitive** yrker og arbeidsområder, hvor deltagelse/tilgjengelighet til begge kjønn er av vesentlig betydning for særlig barn og unges utvikling innen f.eks. omsorg, oppvekst, skole samt fysisk og psykisk helse. Kvinnedominansen blant ansatte innen barnehager, skoler, barne- og familievern, skolehelsesykepleie, og PPT-tjenesten er i dag på 75 - 95 %. *Mangelen på interesse for*

kjønnsbalanse på kvinnedominerte kjønnsensitive yrker og arbeidsområder er påfallende, virker kjønnsdiskriminerende, og Statsråden oppfordres til å ta initiativ til at kjønnene likebehandles.

Statlige virksomheter diskriminerer menn

Målet om kjønnsbalanse er en viktig indikator og et viktig mål for statens likestillingspolitikk og forvaltning. Praksis viser at indikatoren og målet praktiseres forskjellig for kvinner og menn på en måte som virker mannsdiskriminerende. Staten (og deler av næringslivet) prioriterer høyere å bedre kjønnsbalansen på de områdene der kvinner er underrepresentert, som f.eks. i styre- og lederstillinger i privat næringsliv, enn på de områdene der menn er underrepresentert, som i offentlig forvaltning. Kvinnedominansen i offentlig sektor, inklusive kultursektoren er tvert imot økende, også i andelen lederstillinger. Kvinnedominansen innen kjønnsforskning er på ca. 90 %, og i kjønnsforskningsformidling i Forskningsrådet hele 100 %. *MannsForum oppfordrer Likestillingsministeren til å ta statens diskriminering av menn opp i Regjeringen*

Universiteter og høyskoler diskriminerer menn

Kvinnedominansen blant studenter ved norske universiteter og høyskoler er på ca. 65%. En viktig årsak til dette er at jenter går ut av den kvinnedominerte skolesektoren med bedre karakterer enn gutter i nesten alle fag. En annen viktig årsak er forskjellsbehandlingen av kjønnene ved opptak på studiene. Det har i over 40 år vært praktisert positiv særbehandling av kvinner på over 100 mannsdominerte studier/kurs (ingeniør/data/real-fag), uten en tilsvarende positiv særbehandling av menn på de flere hundre kvinnedominerte studier/kurs. Dette til tross for at de fleste kjønnsensitive utdanningene i dag er sterkt kvinnedominert med større behov for kjønnsbalanse enn i tekniske fag. Kvinnepresumsjonen i høyere utdanning har fortsatt også etter at Likestillingsloven åpnet for positiv særbehandling av menn på lik linje med kvinner. *MannsForum vil oppfordre statsråden til å ta diskrimineringen av menn i skolen og høyere utdanning opp med Kunnskapsministeren/-departementet.*

Statlig helsepolitikk forskjellsbehandler kjønnene

Helsesektoren er i dag kvinnedominert. Det samme er helsepolitikken. Staten prioriterer kvinner foran menn i viktige deler av helsesektoren. Det dør flere menn av prostatakreft enn kvinner av brystkreft. Dobbelt så mange menn som kvinner dør av arbeidsulykker, vold, rusmiddelmisbruk, og selvmord, og menn har 4 år kortere gjennomsnittlig levealder enn kvinner. Kjønnsomskjæring/-lemlestelse av jenter er forbudt, ikke av gutter. Til tross for at det fra før er utarbeidet og behandler to offentlige utredninger/meldinger om kvinnehelse, har regjeringen nylig vedtatt å legge frem nok en utredning om kvinnehelse, ingen om menns helse. *Forskjellsbehandlingen virker kjønnsdiskriminerende, og Statsråden oppfordres til å ta forholdet opp med Helseministeren/-departementet.*

Domstolene praktiserer ulikhet for loven

Erfaring viser at kvinner generelt blir straffet mildere enn menn for samme lovbrudd og forbrytelse. En undersøkelse av promilledømte viste at menn blir systematisk idømt strengere bøter/straff enn kvinner for samme forseelse. Mødre blir sjelden straffet for omsorgssvikt (brudd på Barneloven) mot egne barn pga. sabotasje av barnas samvær med far. Mange fedre mister retten til samvær med egne barn på grunnlag av mors falske vitnemål mot barnas far om vold og incest, uten at hun blir straffet for det. Tvert imot, hun beholder likevel hovedomsorgen for barnet, og inntektene som alenemor. *MannsForum oppfordrer statsråden til å ta diskrimineringen av menn og kvinner ved domstolene opp med Justisministeren/-departementet.*

Kjønnsforskningen er sterkt kvinnedominert

Kjønnsbalansen ved landets kjønnsforsknings- og likestillingssentra er under enhver kritikk, og bryter intensjonene i Likestillingsloven om kjønnsbalanse på viktige områder i samfunnet. Nesten ni av ti kjønns- og likestillingsforskere er i dag kvinner, og det er så vidt vi har erfart ikke igangsatt seriøse aktive eller effektive tiltak med positive særbehandling av menn hos noen av institusjonene for å bedre rekrutteringen av menn for å bedre kjønnsbalansen. Kvinnedominansen setter sterkt preg på dagens kjønns- og likestillingsforskning, med en sterk overrepresentasjon av forskningssøknader og prosjekter med et kvinneperspektiv, og svært få med et mannsperspektiv. Forskernes holdninger er også preget av en implisitt kvinne-sympati i stedet for kjønnsnøytralitet. Det svekker kjønnsforskningens renommé. *MannsForum vil oppfordre Statsråden til å ta likestillingsutfordringen/forskjellbehandlingen i kjønnsforskningen opp med Forsknings- og høyere utdanningsministeren/-Kunnskapsdepartementet.*

Vi ser frem til Statsrådets svar, og håper på nærmere kontakt og samarbeid.

Med vennlig hilsen for MannsForum

Arne Børke

Leder

Tlf. 96646510

Guttorm Grundt

Nestleder

92059776

Vedlegg: Om MannsForum